

ЗЭДЭГУЩЫІЭГЬУ занкI

Урысыем и Президентэу Владимир Путинир тыгъуасэ занкIеу цыфхэм адэгушылагъ. ЗэкIемки упчIэ миллионитIум ехуу къэралыгъом ипащэ кыфагъэзагъ.

Обществэм анахъеу ынааэ зытыридзагъэхэм ащищых ко-ронавирусым пэуцужыгъенир, ащ елхыгъэ вакцинацием изэхшэн, социальнэ юфыгъохэр, экономикэм изытет, гъомыла-пхъэхэм, нэмүкI продукциехэм ауасе къизэрэхахъорэр, мэку-мэц ыкIи псэупIэ-куммуналь-нэ хъязмэтхэм ягумкIигъохэр, къэралыгъо клоцым ихухъэрэр, нэмүкIхэр.

Непэ юфыгъо шхъяаэу цыфхэр зыгъэгумэхыхам ащищ коронавирусым пэшүеукIогъенир. Владимир Путиним къи-зэриуагъемки, шлокI имыIеу цыфхэм вакцинэр зыхалхълан фаеу зылохъэрэм адьригъаштэрэл. Ау узым зыкызыиэтыкIе, УФ-м псауныгъэр къеухуумэгъенимки и Министерствэ за-къызэрэфигъэзагъэм диштэу, коронавирусир къалыхъанымки

щынагъо зышхъащыт цыиф куп зырызхэм шлокI имыIеу вакцинациер акуным фэгъэхыгъэ унашо ашын алъэкыщ шъольырхэм япщэхэм.

— Аш даклоу узым тапэкIэ зимишъомбгууным фэшихэклипIэ закьюу щыIэр вакцинациер ары. Ар цыфхэм къагурылонэу сицэгугы.

Непэрэ мафэм ехуулIуу нэб-гырэ миллион 20-м ехуумэ прививкэ арагъэшыгъ, ахэм ялсауныгъэ изытет зыпкь ит,

— къыуагъ УФ-м и Президент. Ежь къэралыгъом ипащэ вакцинуу зыхаригъэлхъагъэм цыифхэр бэрэ къыкIеупчIэх. Владимир Путиним къизэриуагъемки, «Спутник V» зыфилорэр ары къыхихыгъэр. Цыфым медининэ къэгъэлэгъонеу илхэмки вакцинациер ыкly мыхущт-мэ, ар рагъэзын зэрэфимыт-

хэр, ащ фэдэ зекIуакIэр хэбзэгъеуцугъэм зэрэпшүеукIорэр хигъеунэфыкIыгъ.

ИльэссыкIе еджэгъур игъомрагъэжъэжыщтмэ къыкIеупчIагъ Москва дэс кIелэджаклоу Саша Максимовыр.

— Мыш джэуап гъэнэфагъэ къестыжынным сицэхъазы-рэл. Коронавирусым ыльэнх-къокI юфхэм язытет зыфэдэм бэ ельтигъэштэр. Ублэ-пIэ классхэм арысхэр еджак-пIэ зэрэкюштхэм сицыхъэ

тель, ахэр сидигъуу зэфэт-шыгъэхэл. Нахыжхэр зэр-реджэштхэр эпидемиологиет ыльэнхийкъокI юфхэм язытет ельтигъэшт. Ау а уахтэм ехуулIуу колективнэ имму-ниитет тиIэнэу сицэгугы,

— къыуагъ Владимир Путиним. **(ИкIеух я 2-рэ нэкIуб. ит).**

«Юфыгъохэм унашьохэр яльытыгъэштых»

УФ-м и Президент зэхищэгъэ «ЗэдэгушыІэгъу занкIэм» еплыгъ ыкIи ишыкIагъэ хүмэ шьольырим фэгъэхыгъэ упчIэхэм джэуап къаритыжынным фэхъазырыгъ Адыгэ Республикаэм и Лышьхъэу Къумпыйл Мурат.

ЩыкIагъэу, гумэкIыгъо щы-Іэхэр дэгъэзижыгъэнхэмкэ хабзэм илIыкIохэр цыфхэм занкIеу адэгушыІэнхэм мэхба-нэшко зэрилэр Владимир Путиним къихигъэшыгъ. А юф-шIэнэр зэрифэшьуашу чыпIэхэм ашызэхаэнэу закыфи-гъэзагъ.

Адыгейим и Лышьхъэу ащ дыригъэштагъ ыкIи къяолIэрэ цыфхэм яофиgъохэр зэхэфы-гъэнхэм анаэ зэрэтетыр хи-гъэунэфыкIыгъ. Ащ фэдэ шыкIэр шьольырим бэшIагъэу щагъэ-федэ, ащ ишуагъэкIе юфы-гъуабэхэр зэшIуахых, цыфхэм ишпIэгъо арагъээботы.

ГүшүIэм пae, 2019-рэ ильэс-сим республикэм ипащэ «Зэдэ-гушыІэгъу занкIе» зэхищэгъа. Джащ фэдэу АР-м и Лышьхъэ цыфхэр регъэблагъэх, къоджэ псэупIэхэм адэсхэм заIуегъакIе. Социальнэ хъытыум, шьольыр гъэорышIэнымкэ Гупчэм яшо-гъэшхо къекIо.

— «ЗэдэгушыІэгъу занкIэм» къыцаIетыгъэ упчIэхэр зэфэ-тхысыкIыштых, юфшIэнымкэ юфыгъо зыдэшыIе лъэнэкIохэр къыхдгъэшынхэм ыкIи ахэр дэгъэзижыгъэнхэм тинаяэ тед-гъэтишт. МиеукIаалэ щыц Алый Маликэ илофыгъо джыри зэ къыфэдгъээжышт ыкIи сэ-къятныгъэ зилэхэм ишпIэгъу афэхъуягъэнымкэ пшъэрыльхэм ягъэцкIэн шуагъэу къытырэл джыри зэ зэхэфышт. ГумэкIы-гъохэр дэгъэзижыгъэнхэмкэ мэхъянэшко иI федеральнэ гупчэр ишпIэгъу къызэрэтфэхъурэм, — къыуагъ Къумпыйл Мурат.

Адыгейим щыпсэухэрэм яшо-игъоныгъэхэр къыдальтыгээ хабзэм икIулыкIуушIэнхэм юф-шIэнэр зэхашынэр, цыфхэм адэгушыІэнхэр пшъэрыль шхъя-лэу республикэм ипащэ къы-гъэуцугъ.

Сурэтыр А. Гусевым тыри-хыгъ.

Зэдэгүүшүү Игээжүү занкI

(Икчех.)

Гомылгахаа аасаа кызырхэхэйн аасаа цыфхэр льзэшэу егээгүүмийн. Аш епхыгээ улчлабэ къатыг.

— Непэ гомылгахаа аасаа дунаим льшэу кызыцдаа дэктэяг. Тыдэки араштээ ёшит. Аш ушхъяагу зэфэшхъяафхэр илэх. Тикъэралыгоктэяа аанах лялтэ хуяа хэрэг шоуущыгт, тигээжээз даадгэр. Уасэхэр зыпк итынхэмийн правительствээ льзбэку гэнэфагхэр ышыгъяа. Урысыем кызыцдаа гээгээгээ продукциер блэгээгээ ильэсийн тикигүйн. Мы

ильтэсийн картоф тонн миллион 22-рэ фэдиз тыгуушижинэ тэгээнафз, арыш, аш тышмыкленэу сэгугъэ. Аш даклоу 2020-рэ ильэсийн мэккүумэш хызметийн хэцагжэхэм доллар миллиард 30-мехуу зытефэрэ продукцион 13кыб къэралыгхэм арашаг. Аш фэдэ къэгээльэгъон ыпэки тилагъэп. Халыгъум, нэмийн гомылгахаа аасаа зыкыимээтийн фэши унешшо гэнэфагхэр тшыгъяа, — кыхигъяа ёшит къэралыгъом ишаа.

Инфляцием епхыгээ улчлээ иджэуап кыритыгызэ Владимир Путиним кызыриуагъэм

кэ, ар проценти 4 хууцтугъэмэ, непэр мафэм ехъулээ проценти 5,9-м нэсэу зыкыиэтэг. Ау а къэгээльэгъонир нахь зыпк иуцожынену шэгүүгүх.

Мэккүумэш хызметийн Испытэгъоу лукальгъэр сомэ миллиард 350-рэ мэхүү. Аш щыщэу сомэ миллиард 35-р къоджэ посуплэхэм социальна хэхоныгъэ ашыным пэуагъэхэрг. Мы льэнэкью щилажьхэрэм яшуагъэ арагъяаынр тапэкли лягъяа ютэшт.

Былым зыыгъхэм хэбзэлахь зэрэмтэштээр къэралыгъом ишаа хигъеунэфыкыгъ.

Сабий зэрэс унагъохэм Испытэгъу афэхъуагъэнри Иоф-

тхъабээм кыыцааётэг. УФ-м и Президент кызыриуагъэмкэ, ильэс 6 зынубжь сабийхэу мыгъэ еджаплэмыклоштхэмии сомэ мини 10 аратышт.

Иофхъабээр рамыгъажээзэ гумэкыгъохэм ашыщхэр дэгээзэйжигъэхэ зэрхуугъэр къалиаг. УФ-м и Президент зыкыифээзэгъээзэ. Мыеекуапэ щыщ Алый Маликэ волонтерхэр Испытэгъу фэхуугъэх. Ильэс 13 зынубжь Маликэ ильэс 6 зынубжь ынэхэм амьтэгъужы хууцу. Урысые народнэ фронтын хэтхэмэр волонтерхэмэр пшьешшэжьиэ Испытэгъу кыыфхъун зыльэкыицхэр къагъотыгъэх, ахэм ямыльку-

кэ «дисплей Брайля» зыфилюор кыыфащэфыгъ.

Маликэ иупчэ зыфэгъэхыгъагъэр Урысыем мыш фэдэу кыыщаугушысихэрээр ыпкэхэмийтэу реабилитацием итехническе амалхэм ясписке хагъеуонхэ альэкыицхэрэ ары.

Урысыем гумэкыгъу ильхэм анэмыкэу Иккыб къэралхэм зэфыцыткэу адьрялээм, нэмийн Иофхъохэм яхыгъэ улчлэхэри мэккүумэш. Сыхьати 3-рэ такык 42-рэ клогъэ зэдэгүүштэгъу занкэлм къатыгъэ улчлэхэм зэкэми Владимир Путиным игээжээтигъэх джэуапхэр къаритыгъыгъэх.

ТХАРКЬОХЬО Адам.

Республикэм анаа щытырагъэты

Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиним цыфхэм адишыгъэ «Зэдэгүүштэгъу занкэлм» рамыгъажээзэ Иофхъохэм ашыщхэр зэрээшшуахыгъэхэр, Адыгэир щысэу мыш кызыэрэещахыгъэр пстэуми зэхахыгъ.

Ильэс 13 зынубжь Малика Алиевар Президентын ельзэуу зипсауныгъэкэ щыклагъэ зи-и-хэм атэгээпсихээгээ пкынхъохэу Урысыем кызыцдаа гээгээхэрээр ыпкэхэмийтэу аратырэ, япсауныгъэ зэрээстырагъэуцожырэ техническе пкынхъохэм ясписке хагъэханхэу. Урысые Федерацием и Президент аш итгэу ылтэгъуугъэм кыдыригъэштагь ыкы Урысые Федерацием и Правительствэ пшьэрыль гэнэфагъэ ашкэ фишыгъ.

«Электрон шыккыкэ зафагъэзэнэу, цыфхэм ежь-ежырэу пкынхъохъо гэнэфагъэр, аппаратыр кынхахынэу, казначайствэмкэ ахьщэр аратынэу амалхэм альэхъух. Аш

фэдэу Иофхэр зэпывбгъэфэнхэ плъэкыицхэр», — кыыуагъ Владимир Путиним.

Адигэ Республиком и Лышихъэ Күмпүл Мурат зэрхигъеунэфыкыгъэмкэ, инклузивн гээсэнгъям, зипсауныгъэкэ щыклагъэ зиэ къелэцьи-клюхэм Испытэгъу ягъэгъотыгъен-ным япхыгъэ Иофхъохэм республикем льшэу анаа щытырагъэты. Льепк проектихэм, программэ «Щыккыкэ Иэрифэгъу» зыфиорэм анэмыкэу волонтерхэри, общественникхэри аш фэдэ Иофым кынхагъэлажьхэх.

«Малика Алиевам зызэрафи-гээгээгэ Иофхъохэр зэрээшшуахыгъэм кынхэльяа гэрээр цыфхэм, аанахъэу къелэцьи-клюхэм,

Испытэгъу ягъэгъотыгъен-ымкэ Иофхъохэр зэршлэрэр, ведомствэхэм азыфагу зэдэлжээнэгээдэгэу зэрильтир, волонтер Иофхъохэр чанэу зэрээзэхшэрэр ары», — кыыуагъ Күмпүл Мурат.

Адигеим и Лышихъэ мызээ, мытлоу Маликэ Иуклэнэу хууцу, ылээгэ ышыгъэ нэмазшыгъэу пшьешшэжьиэ кынхитыгъагъэр аш егъэлъаплэ. Шыгуу къэтэгъэкыицхы эдэу зэхээхырэ, зыльэгъурэ къелэцьи-клюхэр зычээс республике коррекционнэ еджэп-э-интернатын Күмпүл Мурат зэрэшыгъагъэр, волонтер Иофхъа-бээ аш зэрээрихагъэр, зигу-гъу къэтшыгъэ еджэп-э-интернатын чэсхэм ашыщ шым тे-

снымыкэ Испытэгъу зэрэфхъуугъэр. Инклузивн гээсэнгъэм хэхоныгъэ егъашыгъен-ымкэ Иофхъохэр ашлэрэм фэгъэхыгъэу Адигеим и Лышихъэ еджэп-э-интернатын зыщээм къафиотэгъагъ.

Адигеим и Лышихъэ къэшако зэрэфхъуугъэм тетэу инклузивн гээсэнгъэм зөгъэушом-

бгъуучынмкэ Гупчэ еджэп-э-интернатын щызэхашагъ. Дэеу зэхээхырэ къэлэцьи-клюхэм япсауныгъэ эзэтэгъеуцожыгъэ-ным фэфорыштэшт Ресурснэ гупчи мыш кызыцдаа хууцу.

АР-М И ЛЫШХХЭ ИПРЕСС-КҮҮЛҮҮКҮ

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Атлетикэ онтэгъур

Дышьэу медалиш

Урысыем инибжыкэхэу ильэс 23-мээ зынубжхэм язэнэхъокуу атлетикэ онтэгъумкэ къалэу Салават щыклагъ.

Адигэ Республиком атлетикэ онтэгъумкэ спорт еджаплэу М. Чыржынам ыцэ зыхырэм зыщызыгъэсэрэ Артем Горловым аэрэ чынпээр кынхидыгъ. Килограмм 81-м нэс къэзэцэхэрэм якуп хэтэу тоштэгъум кг 319-рэ кынхийтэгъ (145+174-рэ). Рыво-хын ыкы толчокым дышьэр къашихыгъ. Тоштэгъуми дышьэр кынхидыгъ.

Дышьэр медалишыр кызыфагъэшшэгъэ батырэ Инэм щэпсэу, мыгъэ гурыт еджаплэу N 25-р кынхидыгъ. Тренерхэу Александр Горловым Роман Казаковырэ щылычым ебэнгъэ Артем Горловыр агъасэ. Тренерхэм, къэлэгъаджэм, батырэ тафэгушо!

САХЫДЭКЬО Нурбай.

Сурэтыр итыр: Артем Горловым фэ-гушох.

Адыгэ Республиком и Лышихъэ иунашь

Рэзэнгъэ тхыл афэгъэшшошэгъэнэм ехыллагъ

Культурэмкэ муниципальнэ бюджет учреждение «Адыгэ къашьомкэ къэлэцьи-клю ансамблэ «Мыеекуапэ инэфилъэхэр» зыфиорэм хэтхэм культурамэр искуствэмэр ялахь зэрахашьхэрэм фэши рэзэнгъэ тхыл афэгъэшшошэгъэнэу.

Адыгэ Республиком и Лышихъэ КҮМПҮЛ Мурат
к. Мыеекуапэ, мэкуугуум и 29-рэ, 2021-рэ ильэс
N 162

«Вакцинэр зыхядгъальхъэмэ ишгуагъэ къэклиощт»

Арэущтэу зылтытэрэмэ ащыш Мыецьопэ медицинэ коллежийн ипащэу Алексей Самоквитовыр.

— Дунаир зэлъзызыбытыгъэ пандемиейн теклон зыльэкыщт закъоу мы уахътэм щыэр вакцинациер ары. Сэ сшъхъэкіе силофшэн епхыгъэу цыфыбэмэ ренэу сахэт, узыр къзыстыпхъэкіе, ахэмкіе сэ щынагъо сэхъу. Арышь, вакцинациер хэкъиплэу слъегъуи, прививкэм иапэрэ

хэлхъагъу язъэшыгъ, ятлонэрэр къэклиощт тхъамафэм къысфашишт. Сиссаунгъэкіе къысехъыльэкынгъэп, вакцинер къызхальхъэгъэ чыпилэр мэфитло узыгъэ нылэп, — къыгуагъ аш.

Джащ фэдэу, тигуущиэгъу къызэрхигъэшыгъэмкіе, «уз мэхъа-

джэм» тыпэуцужыным фэш «колективный иммунитет» зыфалорэр тиэ хууным тыкыфэклон фае. Аштыкыфэзыщтыр вакцинациер ары. Непэрэ гумэкыгъом идэгъезижынкіе вакцинем ишгуагъэ къэклиощтэу Алексей Самоквитовым ельйтэ.

УпчIэ — джэуап

«Үдэсэмэркъэу хъущтэп»

Коронавирусым пэшүекорэ вакцинер зыхягъэлхъэгъэн зэрэфаемкіе джэнджэш зиэхэр щылэх. Ахэм яупчIэхэм джэуапхэр къаретыжыхы вирусологиемрэ биотехнологиехэмрэ якъералыгъо шIеныгъэ гупчэу «Вектор» зыфилорэм зэпахырэ вирусхэмкіе ишIеныгъэ-ушшетыпIэ институтэу Екатеринбург дэтым ипащэу, биология шIеныгъэхэмкіе докторэу Александр Семеновым.

? Коронавирусы-кIэу къежьагъэм пэуцужыгъэ-нымкіе сидым пае Урысаем жьугъэу вакцинер ацихалхъэра?

— Коронавирусым ященэрээ зыкыиэтынэу зыщыригъэжъэшт уахътэр къизэрэсэйрэ ыкIи къэралыгъом имызакъоу, дунаими вакцинациер жъажъеу зэрэщикиорэм апкъ къикIеу вирусым уахътэр къизэфигъэфеди, ыкIуачIэрэ изэмьлэу-жыгъуагъэрэ зэрэхэхуагъэрэ ары. Ар нахь псынкIеу цыфхэм апыхъе хъугъе, бэ дэдээмэ альыгъесын ылъэкыщт. Аш псаунгъэм икъеухъумэн исистемэ фыримыкъуным ишынагъо къыхэхъожьымэ, экономикикэмкіе, цыфхэм ящылэгъэки зэрарышо къыхыщт.

? Сыдигъуа ежь яшигионыгъэ-кIэ цыфхэм вакцинер зыхарагъэлхъаным иофыгъо шIокI имыIэу зыхъурэр?

— Аүштэу зыхъурэр обществэм зэрэпсаоу ишылэнгъэрээ ипсаунгъээрэ ыкIи къызыцууцкіе ары. Вакцинациер — о прививкэр ягъэшын-ямыгъэшыннымкіе уишхъафитынгъэп, сэ сыкъэмьсүмэджэнимкіе сифитынгъэ. Вакцинер зыхягъэлхъаным ор-орэу укыффеклонир дэгъу, ау шIокI зимиэ вакцинациер — обществэвэе ежь-ежырэу зиуххумэжыннымкіе ихэкыпI. ыкIи мышдэжым Конституциеми, УФ-м ихэбзэгъэуцугъэхэмэ адимыштэу щытэп. Тыдэки къащытыгъ къэралыгъомрэ обществ-

вэмрэ апашхъэ ыкIи къызыцуурэм, фитынгъэ ыкIи шхъафитынгъэхэм ашыщхэр щыгъэзыгъэнхэ фае хуунхэу, цыфхэм юфыгъо горэхэр шIокI имыIэу зэшүягъэхыгъэнхэу. Вакцинациер аш фэдээ зы щысэхэм ашыщ. ЖуугъэшIэгъэштэп ныла пыир къыттебанэу зэкIами тызэгъусэу къэралыгъор къетыхъумэнэй пае дээм таугоо зыхъукIе. Мыш дэжым шIокI зимиэ вакцинациер къэралыгъор къетыхъумэнэй пае джащ фэдэ юфхъабзэу плътэн плъекыщт.

? Сыда узэIээжьынным нахьи прививкэр ягъэ-шIомз зы-кынахьиIур?

— ЗэуапIэмрэ дээмрэ ягугъу къесшыгъах, джащ пае джыри эз къеслон: зыфэбгэсэнэр нахь

терэз зэо шыыпкъэм ухэлэжъэним нахьи. Вакцинер зыхатльхъекіе, цыфхэм ылкыышшолт гъэпсынкIэгъэ лъэнэкъо-кIэ узым нэйласэ фэтэшы, хылълэе ымышIеу. Иммунитетыр прививкэм егъасэ узыр къызыгъэхкIырэм пэуцужынэу. Джащ пае, коронавирусым зыука-кIе, иммуннэ системэм нахь шуугъэ къытыщт. Аш дыкIыгъоу пэуцужын закъор арэп аш иммунитетыр зыфигъасэрэр, вирусым имэхэпIэ чыпIэхэм яонир ары. Вакцинаце ужым

иммуннэ системэм гъэсагъэ мэхъу. Ар зыхальхъагъэхэм ашыщхэр къэсымэдхэнхэ альээкыщт, ау ахэм узыр нахь щэчигъюшшу афэхьшт ыкIи ящылэнгъэ зыдихынным ишынагъо бэкIе нахь мэкIэшт. Зэпахырэ узэу коронавирусир узыгъэлэн зылъэкыщхэм зэрэшьшыр угу къэклиощтэу зэптын фае. Аш удэсэмэркъеу хъущтэп.

Хэутийн фэзигъэхъазырыгъэр МЭШЛЭКЬО Сайд.

Сымаджэхэм япчъагъ

Мэкьюогу мазэм и 30-м ипчэдэйжь сыхьатыр 10-м ехъулэу оперативнэ штабын кыIэкIэхъэгъэ къэбарымкIе, Адыгейим зэпахырэ узхэмкIе исымэджэш нэбгыритумэ ящылэнгъэ щызэптыгъ.

Ахэр Мыецьопэ щыпсэу-щыгъе хуульфыгъэх. Лабораторнэ улъякунхэм къизэрэгъэлэхъягъэмкIе, зэрэлтэйкыгъэхэр зэпахырэ узыгъэ COVID-19-р ары.

Зигугъу къэтшыгъэ уахътэм ехъулэу зэпахырэ узэу коронавирусир Адыгейим щыпсэурэ нэбгырэ 15051-мэ къахаагъэшгъ.

Ахэм ашыщэу нэбгырэ

354-мэ язазх (чэц-зымафэм къыхэхъуагъэр нэбгырэ 27-рэ), хъужыгъэр нэбгырэ 14449-рэ (чэц-зымафэм хэхъуагъэр 13), зидуний зыхъожьыгъэр — 248-рэ

(чэц-зымафэм нэбгыри 2 хэхъуагъ).

Нэбгырэ 15051-республикэм имуниципалынэ псэупIэхэм атегощаагъэу:

- Мыецьопэ — 6041-рэ;
- Тэххутэмкыое районир — 2089-рэ;
- Мыецьопэ районир — 2044-рэ;

— Кощхэблэ районир — 1109-рэ;

- Красногвардейскэ районир — 1053-рэ;
- Джэджэ районир — 804-рэ;

- Теуцожь районир — 694-рэ;
- Адыгэкъалэ — 655-рэ;
- Шауджэн районир — 562-рэ.

Яхэбзэ фитыныгъэхэр къаухъумэх

Хапсым дэсхэу пшьэдэкыжь зыхыхэрэм яфитыныгъэхэр къаухъумэгъэнхэм фэгъэхьыгъэхэр Адыгэ Республикаем и Прокуратурэ джырэблагъэ зэхищагъ.

Іофтхъабзэм хэлэжьагъэх республикэм ипрокуратурэ, бзэджэшлагъэ зезыхагъэхэм пшьэдэкыжь ягъэхыгъэнхэмкэ федеральнэ куулыкум и Гъэлорышланлэу Адыгэ Республикаем щылэм, цыифхэм яфитыныгъэхэр къаухъумэгъэнхэмкэ Адыгейим и Уполномоченни, АР-м общественнэ льыплъэнхэмкэ икомиссие ялтыклохэр, журналистхэр.

Хабзэр зыукъуагъэу уголовнэ пшьэдэкыжь зыхыхэрэм альыпльэгъэнхэмкэ АР-м ипрокурор илэпилэгъо Удыхыху Юрэ іофтхъабзэр къызэуихызэ къызэриуагъэмкэ, хапсым чэсхэм яфитыныгъэхэр, япсаунгъэ ыкчи ящинэгъончагъэ прокуратурэм икуулыкум лъешэу ынаа тет.

Федеральнэ хэбзэгъеуцугъэр зыукъуагъэхэм хэуқъонигъэу ашыгъэр дэгээзыжыгъэнхыр

ыкчи хапсым чэсхэм яфитыныгъэхэр зэтгэеуцожыгъэнхэр прокурорхэм япшъериль шхъаэхэм ашыц.

Прокурорхэм уполномоченне куулыкухэр ыкчи хэбзэхуумэгъэнхэмкэ организациехэр ягъусэхэу льыплъэн іофшэнэу зэрхагъэхэм яшуагъэкэ хапсым чэсхэм яматериалнэ амалхэр ыкчи ахэм ачэсхэм медицинэ-санитар фэло-фашлэхэр зэррафагъэцаклэхэрээр хэпшылкэу нахьышу хуугъэ. Аш нэмийкэу, хапсым чэсхэм іофшэн ягъэгъотыгъэнхэм илофыгъохэри янэлпэгъу рагъэкырэп.

Мы лъэнькъомкэ ялофшэн зэрээхэшагъэхэм фэгъэхыгъэу къэгущылагъэх бзэджэшлагъэ зезыхагъэхэм пшьэдэкыжь ягъэхыгъэнхэмкэ федеральнэ куулыкум и Гъэлорышланлэу Адыгэ Республикаем щылэм

иофишилэу Нарт Аскэр, цыифхэм яфитыныгъэхэр къэхуу-мэгъэнхэмкэ Уполномоченни иаппарат испециалистэу Сергей Фомич, АР-м общественнэ льыплъэнхэмкэ икомиссие хэтэу Дмитрий Угрехелидзе.

Къэгущылагъэхэр яшлошхэмкэ зэхъожыгъэх, хапсым чэсхэм пшьэдэкыжь зыхыхэрэм ыужкэ нэмийк бзэджэшлагъэхэр зэрэмыханхэм ыкчи ясоциальнэ фэло-фашлэхэр афагъэцэлхэм фэш яхэбзэ

фитыныгъэхэр къаухъумэгъэнхэм мэхъанэшхо зэрилэр къыхагъэшыгь.

Къэхым журналистхэм яупчэхэм зэхщаклохэм джэуапхэр къаратыжыгъэх.

KIAPRЭ Фатим.

Пцэжъыеешэнхыр зикласэхэм апай

Бэдээгүу мазэм и 10-м Адыгейим и Лышхъэ пцэжъыеешэнхэмкэ и Кубок икъыдэхынкэ зэхуухыгъэ республикэ зэнэкъоку щылэшт. Къэралыгъо, сатыу ыкчи нэмийк организациехэм якупхэу аш хэлэжьэн шоигононгъэ зилэхэр зэхщаклохэм рагъэблагъэх. Шыузыгъэгумэкырэ упчэхэмкэ джэуапхэр жуугъотыщых мы телефонымкэ: 8-918-420-47-46.

Олимпиадэм хэлэжьэштхэр

Имурадхэм афэкІо

Токио щыклошт Олимпиадэ джэгунхэм Асэкъалэ Рустам ахэлэжьэнэу зөгъэхъазыры.

Адыгэ бэнаклор Узбекистан ихэшыпыкыгъэ командэ хэтэу 2016-рэ ильэсэм Рио-де-Жанейро щызэхшагъэ. Одимпиадэ джэгунхэм я 8-рэ чылпээр къашихыгь. Азием изэнэкъоку, азие джэгунхэм дышьэр, нэмийк медальхэр къашидихыгь. Дунаим урым-рим бэнаклэмкэ изэнэкъоку хагъэунэфыкырэ чылпээр къышихыгь.

— Сятау Сыхватый спорт бэнаклэм апышагъэу зэнэкъоку хэм ахэлажьэштагъэ, — къелуатэ Асэкъалэ Рустам. — Сиклэлэцыкыргэсээр сэри спортыр сыгу рихыгь. Еджэркъуае пэгүнэгъу къутырэу Свободнэм сыйкышихыгь. Сянэ Сайд ыцлэр, шынахыкитлыу сил.

Олимпиадэм хэлэжьэштхэр зыщагъэхъазырырэ спорт еджа-пэу Краснодар дэтэм 1999-рэ ильэсэм Р. Асэкъалэм зыщигъасэу ригъэжьагъ, 2009-рэ ильэсэм Урсылем изэнэкъоку медаль къышихыгь.

Алэрэ тренерыр Владимир Холодаевыр арь. Гуклэгъо, цыифыгъэу аш хэллээр Рустам егъэлъял. Щылэнгъял эм игъогу рыклоным фэш ёцсэ тырхы.

Урсылем изэнэкъоку Р. Асэкъалэр хэлажьээ, финальн хэхъаштэу гүгэштагъ, ау судьяхэр зафэу къыдэзекуягъэхэп, зэлкэгъур шуахыгь. Гукъо ар бэ-

наклом щыхуугь, Урсылем икъыжыгь. Узбекистан икомандэ фэбанээ медальхэр къашидихыгъэх.

Олимпиадэ джэгунхэм Рио-де-Жанейро щыклошт хэм захэлжээ ыуух дзюдомкэ дышьэр къэзыхыгъэ Мудрэнэ Бисльян игъусэу Адыгейим Рустам къэклэгъагъ.

Гүщилэгъу тызыифэхъум,

Адыгейим ныбджэгъухэр зэрэштирилэхэр, республикэм ихэхьонгъэхэм зэрарыгушкорэр къитифилтагъэх.

Адыгейим щыц. Исабыигъор Нэтыхуае, Новороссийскэ ащи-клиагъ, Пшызэ къэралыгъо университеты Краснодар къыщуухыгь. 2010-рэ ильэсэм къыщуублагъэу Ташкент щэлсэу, адыгабзэр дэгъоу ешэ, лъепкэ шэн-ха-бзэхэр зэрхэхэх.

Адыгэ Республикаем спорт псеолье инхэр зэрэшагъэпсыгъэхэм Асэкъалэ Рустам щыгъуаз. Урым-рим бэнаклэм тиреспублике зышишъомбгүй шоиогъу.

— Спортышхом зыкыщыгъо-тыныр іашлэхэу щытэп, — elo P. Асэкъалэм. — Зэнэкъоку хэм саҳэмилэжъэжы зыхыкэ Урсылем ихэшыпыкыгъэ командэ тренерэ Ioф щысэ шоиогъу.

Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпэй Мурат икоциалын нэкльбгю къыщитхыгь Асэкъалэ Рустам Токио щыклошт Олимпиадэ джэгунхэм зэрхэлэжьэштагъ, спортсменым гъэхъагъа ышынэу зэрэфиорэр. Рустам адьгэ гур ыбгээ къыщитео. Тыдэ щэпсэуми, Адыгэ Республикаэр, иныбджэгъухэр, йахылхэр щыгъупшэхэрэл. Батырыр спортышхом щылыкытэнэу, иштихъу хигъэхъонэу фэтэо.

ЕМТЫЛЫН Нурбый.

ГъашIэр ыкIи шIагъэр

Газыр ящыкIэгъэ шыпкъ

БэмышIэу къалэу Шъачэ имэрэу Алексей Копайгородскэр ПсышIопэ районным щыIагъ.

Район гупчэм щыпсэу-хэрэм зауигъэкIагъ, социальне мэхъанэ зиэ объектхэр къыкIухьагъэх, къушхъэм хэдзэгъэ къуджэхэу Хъаджык'орэ Къэлжэхьимрэ къыплты-хагъэх.

Чъэпьюгъу мазэм нэс Хъаджык'орэ врачам илофшапэ къызэрэцьзызуахы-щтэр аш къыIагъ. «Къэлжэхьими испортинэ пло-щадкэ таубгъогъэ искус-ственне уц шхъантэр зэблетхъущт. Ильэсикэ-еджэгъур къэлэццыкIухэм

зырагъэжъэжык'э гупсэ-фэу площадкэм къыща-чыхъашт», джащ фэдэ-тхыгъе А. Копайгородскэм къыригъэхъагъ социальне сетым щырилэ нэклубгъом. Аш «Газпромрегион Краснодар» зыфиорэм игенеральне директорэрэ Алексей Рудневым дыри-Іэгъэ зэлукIэгүм къалэм хэхъэрэ псеупIэхэм, ана-хъэу къуджэхэм ыкIи къутырхэм газыр къазера-нагъэсшт щыкIэм щы-тегшыIагъэх. «Газыр цыиф-хэм агъефедэним мэхъа-

нэшхо ил. Тызхэт ильэсым псэупIэу Мамедова Щель зыфиорэм щыпсэухэрэм гъэстныиихъэ шхъантэр алэклэдгъэхъанэу тэгүгъе.

Аш нэмикIэу, Ашапэрэ Шхъафитрэ газыр къан-гъэсигъэним ишыкIэгъэ проектхэм ягъэхъазырын едгъэжъэгъах, — къыIагъ мэрым. — Цыфхэм яшо-игъонигъэхэр къыдэт-лэгээзээ юфышIе купыр дгъэнэфшт, унагъо пэпч газрыкIуаплэхэр къызыра-щэлэштхэ уахътери яд-гъешшт.

Мамырныгъэр гъэптигъэныр

Лъэпкъ ыкIи дин зэфрыштыкIэхэр гъэптигъэнхэм, лъэпкъ культурэхэм ахэгъэхьогъэним афэгъэхъыгъ юфыгъохэр Шъачэ щыкIогъе Іэнэ хъураем къыщаэтыгъэх. Ар лъэпкъ культурэм игупчэу ПсышIуапэ дэтим щыкIагъ.

Іэнэ хъураем хэлжэхьэх ПсышIопэ районным илашээ игуадзэхэу Карен Макарян, Светлана Кириченкэр, къэлэ ЗэлукIэм идепутатэрэ Павел Афанасьевыр, хыIушьом щы-псэурэ адигэ шапсыгъэхэм я Адыгэ Хасэ итхаматэрэ КIакIыху Мэджидэ, ермэл, урым, да-

гъистан, чечэн общинэхэм ялыхIохэр, Имамеу Шхъэлэхьо Батмызэ, чыристан динлэжэхэу Георгий Иваньковыр, гъесэ-нагъэм, культурэм, ныбжыкIэ политикэм, спортым алъэныкIокэ лыкIохэр.

«КъулыкIухэм, организациехэм, администраци-

ем, депутатхэм, нэмикIэу зилпIохэр щыгэгъэ кулхэм яхъатыркIэ цыиф лъэпкъ зэфэшхъафхэм къахэкIыхэрэр зэгурьохэу, ялъэпкъ культурэ амьгъекIодэу, мамырнагъэр агъэльаплэу ильэсбэ хуугъэу зэдьишигъэх», — къыщыхагъэшыгъ рай-он администрацием.

Районым ицIыф гъэшIуагъэх

Тlopсэ районым и Мафэ игъэкIотыгъэу хагъэунэфыкIыгъ. МэфэкIым фэгъэхъыгъэу культурнэ, спортивнэ, музыкальнэ юфтихъабзэхэр бэу зэхащэгъагъэх.

Ахэм ашыщэу культурэмкэ Tluapsэ и Унэ щырагъэкIокыгъэр районым ицIыф цэргийохэмрэ юфышIе коллектив чанхэмрэ афэгъэхъыгъагъ.

«Tlopсэ районым ицIыф гъэшIуагъ» зыфиорэ цэ лъялпэр мы ильэсым зы-фагъэшьошагъэхэр нэбгырих мэхъух: Урысыем икIэлэццыкIы гупчэу «Орленок» зыфиорэм игенеральне директорэрэ, Пшызэ шьольыр юфшэнэмкэ и Лы-хъужьеу Александр Джеус, муниципальне образованиеу Tlopсэ районым и Совет итхаматэрэ, ООО-у «РН-Туапсинский НПЗ» зыфиорэм игенеральне директорэрэ Михайл Ермолиним, къэлэццыкIы санаториеу «Морская волна» зыфиорэм идиректорэрэ Владимир Молчановыр, Ныджеэсэху икIэлэццыкIу тхыльеджапэ илашшу, Пшызэ шьольыр культурэмкэ изаслуженнэ юфы-шIуэ Любовь Акимовам, ильэс 25-рэ хуугъэу Урысые Федерации хэдзинхэмкэ исистемэ юф щызышлагъэу, Tlopсэ район хэдзэкло комиссием итхаматэрэ Василий Серопол.

Мыхэм къакIэллыкIуагъ Урысыем изаслуженнэ тренерэрэ, Tluapsэ иапэрэ къэлэццыкIу спортивнэ еджаплэ дзюдом-кэ итренерэрэ, спортымкэ мастерэрэ, спортсмен цэргийохэр зыгэсагъэхэу Нэгъуцу Джанболети. «Tlopсэ районым ицIыф гъэшIуагъ» зыфиорэ щытхууцэлэццыкIу ифшьашшэу аш къыратыгъ.

МэфэкIым зыщагъэпсэфыгъ

Кодэшьхьаплэ культурэм и Унэу дэтим пчыхъэзэхахьэхэр, зэлукIэхэр бэрэ щызэхашэх, мэфэкIхэр щыхагъэунэфыкIых.

Къоджэдэсхэр ягуалэу ахэм къякIуалэх. Аужирэ зэлукIэхэр Tlopсэ районым и Мафэ фэгъэхъыгъагъ.

Къоджэ клубым къэлэццыкIу коллективхэр зы-хагъэлэжъэгъэхэ концерт къыщатыгъ. Хореографи-ческэ ансамблэу «Жъо-гъобын» зыфиорэм изэхшаклор Тхъагъушэе Мариет. Ансамблэм зэнэ-къокIухэм, фестивальхэм хагъэунэфыкIырэ чыпIэхэр къащехых. Ансамблэу «Къушхъэхэм якIэлэ-

цикIухэр» зыфилоу Даур Сарыет ыгъасэхэрэм аэрэхэм къащагъакIэрэг, ордэйло коллективэу «Ты-гъэм инэбзийхэр» зыцIэми (ипашэр Хъоклон Фатим) якъэгъэлэгъонхэр цыфхэм якIасэхуу къызэххагъэх.

Къоджэ клубым къэлэццыкIу коллективхэм яконцерт къызыахым ыуж джэгушхо зэхашагъ, фаехэр зэкIэ къэшшагъэх, чэфыгъэх.

Культурэм илофышэхэм районым имэфэл фэгъэхъыгъэ къэгъэлэгъонхэри зэхашэгъагъэх. Клубым

ипашэр Тхъагъушэе Марииет къызэриуагъэмкэ, къэгъэлэгъоныр гъэшэгъохы хуугъэ. «ИжыкIэ унагъом щагъэфедэштэгъэхэхэрэ пкытьохэри ахэм ахэлых. Къаджэм дэсхэм, хъакIэу къытфакIохэрэм ахэр зыфэдагъэхэр агу къагъэкIыжыгъэх. Тикьюаджэ ихьишээ закъоло пкытьохэм къаулатэрэр, унагъо пэпч тапэкэ зэрэпсэущтыгъэр ары.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр НЫБЭ Анзор.

Редакцием къатхырэ письмэхэр

ШукІэ тыгу ильыщт

Гушуагъорэ гукъаорэ къызэмь-күрэ цыф щылэп. Гъашэ зилем плэныгы ил. Нэбгырэ пэпчь игъашэ гъашэгъонэу зэхэль, ау щылэнгъэр зикласэр дышьэпс егъашуагъэр пстэуми къахэцы, имафэ, ильэс пэпчь лъебэкъу пытэхэмкэ, гугъе зафэкэ тхыхъагъэ мэхъу, пкэнчъэу зэрэшьмыагъэр, ильэпкь, ихку, иунагъо, илакъо, цыфхэр гъунэнчъэу зэрикэсагъэр, зэрэхалэ-лыгъэр гъогоу къыкүгъэм къытенэх.

Джащ фэдэ цыфыгъ зигугъу къесшыщт Стлашь Хъазрэт. Непэар къитхэтыхъэп, Тхъэм джэнэт лъаплэр къырет.

Цымылжьими, цыфыр зыгу къи-

нэжьырэр игупсэхэм язакъоп, дэгъо зышащтыгъехэми, юф дэзышаагъехэми ашыгъупшэрэп. Мээз заулэ хуугъе Аскэр дунаим зехыжыгъэр. ШукІэ, дахэкэ утегущыэныр къылэжки идунай ыхъожыгъ.

Хъазрэт ыгу зэлухыгъэу цыфхэм зэралэгъокырэм къыхэкыкэ нэлосабэ илагъ. Ильэсыбэрэ газ юфхэм ахэтэу Гъобэкъуае юф щишлагъ, ау газылкэр зымытырэмэ ар аэкламыгъехъанэу, пиупкынхэу къирало зэхъум, «Сэ ар чылэм щыщмэ сфишштэп» ыли, къылукыжыгъагъ. Аш ыуж юфшэлэпэ зэфэшхъафхэм ашылэжагъ. Зыпиль юфыр щитху хэлъэу сидигъуи

ыгъэцэклиагъ. Хъазрэт цыф хъалэлыгъ, гукъэгъуныгъэ-гүфэбэнэгъэшо хэлъыгъ, чэфыгъ, зэфагъэ, сэмэркъэу дахэр икэсагъ.

Унэгъо дахэ къыщинаагъ. Зэдьярагъаштэу ишхъэгъусэрэ ежыррэ ялъфыгъэхэр зэдаплугъэх, зэдалэжыгъэх.

Нэбгырэ пэпчь дунаим псалэу щишлагъэр ахэрэтийм къыщылокъэжы алошь, Алахым джэнэт лъаплэр Хъазрэт къырет, ишхъэгъуси ильфыгъэхэми ильэсыбэ къаарегъетьши. Тыфэрэз, Хъазрэт, шукІэ тулу уилъыщт!

СТИШЬ У Нуриет.

Гъобэкъуай.

Тыкъэзыуцуухъэрэ дунаир

Щэндэут зыхэль уцхэр

Гъатхэр чыопсым идэхэгъу. Къэгъэгъэ зэфэшхъафхэм нэр плэпахи, къушхъэбгыхэм ашыплэгъухэрэр нахь гъэшэгъонижых. Уцышьор уц закъохэр арэп зыщизылъагъэр, чыиги, мэзи, гъехъуни шхъонтабзэхэу гур къыдащае. Ау къекыгъэ пстэумэ ахэтых цыфыр зыгъэсымаджэхэрэр, щэндэут зыхэльхэр, узыгъэлэн зыльэкыщхэр.

утхэмкэ цыфхэр іазэштыгъях. Блэуцым хъэці-плаціхэмрэ тараканхэмрэ егъаліх. Непэ къызынэсыгъэм Бэгур (чесоткэр) зэрэгхэхъурыгъ щыфэм мышкъыкафыре псым щыщ хальхъэ.

***

Блэуц (чемерица Лобеля). Псыр зэрэйт шьофхэм, къуладжэхэм къащыкырэ уцхэм анахь ляг. Натрыфыр угу къэгъэкы. Ильэс 50-м ехъурэ ыльапсэ клодырэп, ильэгагъэкэ метритдум ехъу. Блэуцым къэгъагъэ къызырихырэп ильэс 20 — 30 зигъэшшэрэ ухыр ары. Тхъапхэмий, ыльапси, къэгъагъехэмий, ыпкыи щэндэутыр ахэль. Былымхэм блэуцыр къаухъэ, мэкъум хэлъэу аратыгъэмий, ашхырэп, аш хэль щэндэут граммитдум шыр ыгъэлэн ыльэкыщт.

Блэуцыр Кавказым ит мээхэм къащэкы. Аш благъэу укірэхъэ хъущтэп, аллергиер къыуитын ыльэкыщт. Ишэндэут узэригъэлэштэйм фэдэу уигъэхъузыни ельэкы. Тапэкэ уз зэфэшхъафхэм ахэль щэндэут

Цырбыжыр (борщевик). Мыр лъэпкь зэфэшхъафишьэм ехъоу къальтиэ. Ильэгагъэкэ метри 3-м ехъоу мэкы. ыльапхэм тхъаркъожыр угу къагъэкы. ыльапсэ метри 2 икууагъэу чыгум зыредзыхы, ыгъашшэрэп ильэс 2 — 3.

Мэкьюогу мазэм ышхъялэп къэгъагъэхэр къыщирехий, ятеплэкэ ахэм щэтирэр угу къагъэкы. Шхъынгъохэм, іэзэгъу уцхэм ахальхэхэрэ цырбыжыр щылэх. Нахыбэрэмкэ псыу аклэтийм щэндэут зэрэхэльным фэш защадзы.

Цырбыжыр къызэрэпшшт нэшанхэм ашыщ благъэу узыкірэхъэкэ фэтагынэм къызэрэпшшт. Эфир дагъэу хэлъхэм жымыгъотыр къырагъажэх, ежым узынэсыкыкэ къышьом хежъыкы. Ау аш шэхэу зэхашшэрэп, сыхват заулэ зытекыкэ уистэу еублэ. Тыгъэм бэрэ узыхэткэ, щэндэутэу а уцым къыпыкыгъэм уигъэлэн ыльэкыщт.

Зигугуу къэтшыгъэ уцхэм цыфым лъэшшэу язэрар рагъэкышьущт. Ахэр къызщыкыхэрэ чылэхэм защымыгъэпсэфымэ нахыншы, уанэсигъэмэ, уахътэ темигъашшэу сымэджэштэм уклон фае.

(Тикорр.).

Блэдьджуц (ясенец кавказский). Метрэ фэдиз ильэгагъэу къэкы, анахъэу мэз гъунэнхэм уащыоке. Итеплэ дахэ, къэгъагъэу къырихъэрэр фыжыхы э шэлтых. Блэдьджуцым идэхагъэ фэдизи иебагъ. Узэрэнэсэу укъесты, іэ къышьом псыщэрэхэр къытетыхъэх, псыр къызарчыкэ машом ыстыгъэм фэдэу лъэуххэр къытыренэх.

Аш мэ іашу къыпхе, арэущтэу щитми, идэхагъэ нахь хэмийлэу, укъеуцуш, уепллы. Мафэр фабэмэ, аш эфир дагъэу хэлъым нэфынэ лыдхэр къызэритупхъэрэр ольэгъу. Къэгъагъэхэр яунэнхэм къызэда-

Тыгъэнэбзый

Гъэмафэм ижъотынI

Бэдзэогъур — гъэмэфэ мэзищим агуэр маз; ар жьоркъ, пльыр-стыр дэд. Пэсэ дэдэу нэфылым тыгъэнэбзый цакъехэр зэпэшэтыжьэу кыпкыредзых; жырытэдж бзыу цыкъухэм яорэд чэф, ячэчэ макъэ мафэр кызызэуухы.

Тыдэки цыфхэр щэчъэлъачъех: гъэм пшіэрэр кым кызызэрэпфэфедэжыщтыр ашэшь, іофшіэн зэфэшхъафы- бэр етиупщигъеу зэшүаҳы.

Унэм, нэмык I псэуальхэм яшыни охтэ фабэм тыргафэ, ары егашэм зэрашыщтыгъэри.

Бэдзэогъум губгъохэм іофыр ашыжжот — коцыр йахыжы. Пхъэшхъэз-мышхъэ зэфэшхъафхэр, марклохэр чыг- хатхэм кыащизэлхъух. Хэтэ- рыкхэри дахэу кызээлхъух: нэшбэгу-помидорхэр, къебы- жынер, бжын-бжыныфхэр, хъярбыдз пасэр, нашэр.

Бэдзэогъур мээ фэбэ дэд:

температуэр 28-м кыщежжэшь, лъашу дэклюе — гра- дус 40-м нэсэу. Псыхъохэм псыр «кыащжэ»; чыгур зэтэ- гээ; ощыххэм зыкъагъэльяго- рэп. Джары адигэхэм гъэмэфэ гузэгум огушхор зышхъаща- гъэкимэ ашлонгью хъанцэгуа- щэр кызыкъирашэцкыщтыгъэр.

Бэрэ цыфхэр зыпэллэгээ ощыхир дахэу Тхъэм кыафыри- гъэшхынэу, Іаягъэм щиухъумнхэшь, къэкыре лъэпкыими цыфхэми голгэгур атырихынэу кэлъэштэгъэр. Гъешэгъонир аш фэдэ тхъэлъэш-хъанцэгожэ къещэким ыуж (хъанцэгуащэр псыхъом нэсхэу зыхадзэрэм) тештэгъэшко ѿмылэу, мэфэ ошушко кыипэлкыир кызыз- хишуапщти, ощыххор, шал- лэкэ кыракъыхырэм фэдэу, кызызерафшхыщтыгъэр ары. Адигэхэм гульйтэшко зэряла- гъэм, цыфыбэм узэкыгъоу узедзялоамэ, пшлонгьюр кы- зэрэбдэхъурэм, узэфэгумэкы- жьэу, узэклэдэулыжьэу ушыз- ным мэхъанэшко зериэм, анах кыныгъо иныри нахь ѿмылэ-

шу зэрэхъурэм а зэкээ ишыс. Бэдзэогъур еджэкло цыкъухэм

ыкли иоф зышээрэ цыфыбэм зызыщагъэпсэфыре уахът, арышь, хэти а гъэмэфэ мазэр шүкү ыгу кынэнэу тыфэльто.

Гъэмафэм ехъилэгъэ гущылэжъхэр

Гъэмэфэ оялэр бжыхъэм нахь лай.

* * *

Цыфхэр гъэмафэм егъэгушлох, бжъэхэр — къэгъагъэм.

* * *

Гъэмэфэ кыхъэ укъемыхъопс, кэлъэш- ар фэбэным.

* * *

Гъэмэфэ мафэм ильэсир өгашхэ.

* * *

Мэкъугъур щэмэджыр ыыгъэу шьофым рэкю, бэдзэогъур — гъупчээр ыапэу коцыпкыимэ аречъэ.

КҮҮЕКЬО Налбый

Сабый кызызыхъукэ

Сабый кызызыхъукэ,
Чыгыкэлэ чыгум кыщэкы.
Сабый кызызыхъукэ,
Зэджагоми іаплI зэрашэкы.

Сабый кызызыхъукэ,
Орэдыхкэ ташхъагъ къебыбэ.
Псыхъо кынугъэм
Егъэзэжы икэй ныбэ.

Сабый кызызыхъукэ,
Дунаир гушом зэрхэхъ.
Неуцэрэ мафэр
Сабьеу чыгум кытхъэ.

КҮҮИКЬО Шыхъамбый

Сабый дышъэр

Сабый дышъэр, къэубыт сlapэ,
Гъогу кыхъэм тытхъан,
Дунай шлагью ильям тапэ
Мэфэ клоукылэ тыхъхан.

Мамыр тыгъэм уфэсщэни,
Ибзыибэм тахэдэн,
Пшэсэ шьабэр зыщыплэни,
Ощхи блэрыр пфэзгъэдэн.

Къушхъэ шыгум тиуцоныш,
Джэрпэдэжжэхым тыпэдэжэн,
Тильгутэ ельэкёныш,
Тыгу кыддеэу тыбзэдэжэн!

Гъэтиль чышыр лы ухууѓэшь,
Нарты шыоу узгэлэсэн!
Зекошыоу укъэхъуѓэшь,
Чыми ыкъуапэ унэсэн.

Пишиэм тежъугъэдэй

Атакъэмрэ чэткъуртэмрэ

Чэткъуртэм ищирхэр тэлкү ыгъэупхъохэмэ шлонгью щагум кыдищыгъэх. Такъикъ темышлажэй, ышхъээ гъэлажэу атакъэр къэсэгъ. — «Мышышлэрэр, мышышлэрэр! Чэтжые тхъамыкхээр уц гүүгээм регъэулих! Ар хуна шыыу! Мыдэ къещажъэх, мэз чапэм тыклоцт, жыс кыашщт, дэгъюор уцыр ахъущт», — elo.

Фэмые шлагью чэткъур-

тэр атакъэм ыуж ихагъ. Чэтжыехэр тэлкүрэ уцым щыупхъугъэхэу ошэ-дэмышиэ бгъэжкыир къашхъашыбагъ. Ар кызыэрельэгъоу атакъэр кэлбгүүль, мэз цунэм хэлъэдагъ. Чэткъуртэм гүээзэ ищирхэр кызызэхуугъоежыхи, псынкэу ытэмэ чэгч чыгъэбильыхъагъэх. Бгъэжкыир къаомэ жэххэхъанэу чэткъуртэм зигъэхъазырыгъ. Ау ар къеохыгъэп, бывыжыгъэ.

Щынагъор зытекыим, зы- пари мыхъугъэм фэдэу, атакъэр зыхиэтикызэ мэ- зым кыхъэхыгъэ.

— Адэ, атакъ, сизакъоу

гум сыквиуни зыбгъэбильыхъагъэгъа? Ара зэра-

шырэр? — ыли, чэткъуртэр

еупчыгъ.

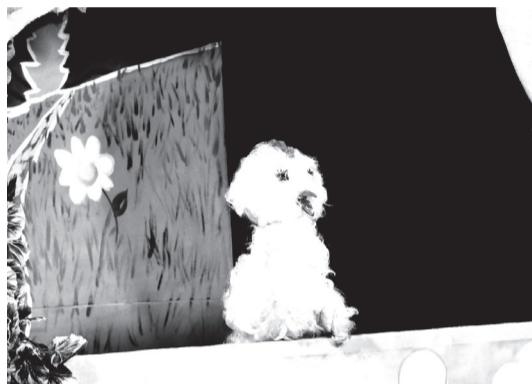
— Owla, ар анах бгъэжъ ябгэу сашхъагъ егашэм кыбыгъэгъэ закъор ары- гъэ! — зиухыижыгъ атэкъэ шхъэгъэлажъэм.

Нэкүубгъор зыгъэхъазырыгъэр МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Театрээр, кІэлэцыкIухэр

ШIушIагъэм щысэ тырахы

Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо филармоние инысхъэпэ театрэу «Дышьэ къошынэм» икъэгъэльэгъонхэр Мыеекъуапэ гъашIэгъонэу щыкIуагъэх.

Владимир Орловым пшисэу ытхыгъэм тэхгъэу тигъужьым икъэбархэм, щыкIепсэукIэу илэм яхылIэгъэ къэгъэльэгъонхэр режиссерэу Нэгъой Асыет ыгъеуцугъ.

Чэтжъыер, тигъужьыр, баджэр зэлукла-гъэх. «Сэ сыйтыгъужь, ау тэхаклоу, хүнкаклоу сыйтигъэп, шу сийенэу сыйфай», — къело тигъужьым. Чэтжъыем ар зэхехы шхъае, упчIэхэр къетых, тигъужьыр зыфедэр зэри-тъашIэ шлоигъу. Чэтжъыер баджэмэ кIэупчIэ.

— Сэры уятэр, — elo тигъужьым, — баджэр уян.

Адыгэ Республикаэм изаслуженнэ артист-кэу Къапэ Сайдэ чэтжъыем ироль къешы. Нысхъапыр IупкIэу, игущылакIэ гурыогъо-шоу зэрэштым узыIэпешэ. Тигъужьым ироль артистэу Аванес Татосян фэгъэзагъ. Тигъужьым гукигъоу хэлъыр артистым

къыгъэльягъозэ, шIушIагъэм имэхьанэ къи-зэуехы. Баджэм иорэдхэмкIэ, игуши-хэмкIэ чэтжъыем зыкыфиgъэзэнэм фэшI уахътэу ыгъэкIуагъэр къэгъэльэгъоным къихэшы.

Тигъужьым шу яшIэн зэрильякIырэм, чэтжъыем ИэпыIэгъу зэрэфэххуурэм яшIуа-гъэкIэ зыкыгуегъаштэ.

Павел Гуриным сурэтхэмкIэ къэгъэльэгъоным гупшисэ гъашIэгъонхэр хильхя-гъэх. Баджэм, тигъужьым, чэтжъыем ясурэт-хэр дахэх.

Къэгъэльэгъонхэу Кащей къищэнэу зэрэфэягъэм, «Рыу, сибэшым!», «Зиусханэу Блэгъожьым», нэмыхIхэм кIэлэцыкIухэр, ны-тихэр ягуалеу япплыгъэх. Пшисэхэм ахэт лIыхъужхэм, шIур зезыхъехэрэм, гукигъу зыхэлхэм кIэлэцыкIухэр акIыре-

плых. Пшисэхэр хуугъэ-шIагъэхэу къащы-хуузэ, къэгъэльэгъонхэм яплыхэ зыхъуке, кIэлэцыкIухэм агу ихыкырэр маклэп.

— Филармонием имызакью, гъэмэфэ къэгъэльэгъапIэхэм тиспектаклэхэр ащеклох, — къитиуагъ «Дышьэ къошынэм» ихудожественнэ пащэу, Адыгэ Республикаэм инароднэ артистэу Сихъу Станислав. — Урысхэр, адыгэхэр, къэндзалхэр, ермэлхэр, фэшьхэр лIэпкхэр тикъэгъэльэгъонхэм яплых.

Театральнэ искуствэр кIэлэцыкIухэм плуныгъэ дэгъу ятыгъэным фэлажъэ. Гъэмэ-фэ зыгъэпсэфыгъом ыуж пьеcэ гъашIэгъонхэм атехыгъэ къэгъэльэгъонхэр агъеуцуштых.

Сурэтхэр къэгъэльэгъонхэм къащитет-хыгъэх.

«Ошъутенэм» и Кубок

ЕшIэгъухэм узыIэпащэ

Республикэм спорт Унэшхоу «Ошъутенэм» футболымкIэ и Кубок къидэхыгъэнэм командэ 14 хэлажьэ.

Зыгъэпсэфыгъо мафэхэм зи-
чээсуу ешIэгъухэр «Ошъутенэм»
щыкIуагъэх.

Зэтэгъапшэх

«Креатив» — ЦФК — 6:6,
МФОК-2 — «Скала-Строй» — 4:5, «МФОК-Ошъутен» — «Олимп» — 3:1, «Самбыр-
ныгъ» — «Арсенал» — 1:1, «Кавказ» — «Ошъутен» — 1:5, «Спортмастэр» — «Фыщт» — 3:1.

Командэхэр купитлоу гошы-
гъэхэу зэнэкъокъух. Хэгъэгум
ифутбол клуб зэфэшхъафхэм
ахэтхэм языгъэпсэфыгъо уахътэ
къызфагъэфедээ зэнэкъокъум
хэлажьэх. Натхьо Амир, Хъуакло
Тлахъир, Иэшэ Анзор, Хъагъур

Русльян, Гъонэжыкъо Азэмэт,
фэшьхъафхэри дэгъоу ешIэх.
Физкультурам иклубхэм, еджа-
пIэхэм яешIаклохэу Мазлэ Ар-
сен, Къулэ Русльян, Тумэ Tла-
хъир, КыкI Тимур, Блэгъожъ
Хьамед, нэмыхIхэри футболым
фэшьхъпкъэх, зэлукIэгъухэм щы-
сэшIу къащагъэльягъо.

— Командэхэм ешIэгъу щырыш-
ялагъ, теклонигъэр къидэхыгъ-
щыр къэшэгъуае, — къитиуагъ
спорт Унэшхоу «Ошъутенэм»
ипашэ илэнатэ зыгъэцкIэрэ
Къулэ Русльян. — Анахъеу къы-
хэзгъэшмэ шлоигъор гутиныгъ-
э ахэлъеу Кубокым зэрэфэ-
банхэрэр ары. Футболыр ашо-
гъашIэгъон, япсауныгъэ агъе-
пүйтэн ямурадэу зэнэкъокъум
хэлажьэх.

ЧыпIэхэр

1. МФОК — 9
2. «Креатив» — 7
3. «Скала-Строй» — 6
4. «Мыеекъуапэ» — 3
5. ЦФК — 1
6. «Олимп» — 0
7. МФОК-2 — 0.

ЯтIонэрэ купыр

1. «Ошъутен» — 9
2. «Арсенал» — 7

3. «Самбырныгъ» — 4
4. «Спортмастэр» — 3
5. «Фыщт» — 3
6. «Фортуна» — 0
7. «Кавказ» — 0.

Я 4-рэ ешIэгъухэр бэдээ-
гъум и 3 — 4-м ялэштых. Зэнэ-
къокъур «Ошъутенэм» иешIапIэ
щекло.

**НэкIубгъор зыгъэхазыры-
гъэр ЕМТЫИЛЬ Нурбий.**

Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыдэзы-
гъэкIырэр:

Адыгэ Республикаэм
льэпкIэофхэмкIэ,
ИэкIыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкэ-
гъухэм адьярIэ зэхэ-
ныгъэхэмкIэ ыкIи
къэбар жуугъэм
иамалхэмкIэ и Комитет
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыд-
шиIэр:
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхьапхэу
зипчъагъэкIэ 5-м
емыхуухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифтыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкIегъэкIожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысы Федерацием
хэутын ИофхэмкIэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэллы-
ИэсэкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыпIэ гъэлоры-
шапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаутиырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи
пчъагъэр
4518
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1292

Хэутынэм
узыкIэтхэнэу
щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Зыщаутиырэр
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъяIэм
ипшъэрэльхэр
зыгъэцакIэрэр

**МэшлIэкъо
С. А.**

ПшъэдэкIыж
зыхъыре
секретарыр

**ЖакIэмыкъо
А. З.**